

ሚዛን ወርቂ

ተስፋ-አለም ገ/ሰላሰ (ጫረ)

ባህርን ፖለቲካዊ ባህልን ህዝባዊ ግንባር፣ ብጽኑዕን ዓቃልን አጣምታ ምምራሕን ምስራሕን እዩ። ባህሊ ህዝባዊ ግንባር ካብ ስምዒትን ተርባጽን ታህዋኸን ርሒቕ ንህልውን መጻኢን፣ ብልክዕን ብዝገባእን ብደቂቕ መርሚሩ ዝሰርሕ እዩ። ክንዲ ዝኸነ ወትሩ ካብ ባይታ ሓቂ ነቐሉ፣ ኣብ ባይታ ሓቂ ይዓልብ። ብመስፈር ግዜ ኣረኣጊያኡ፣ ኣተሓሳስባኡን ውሳኔኡን እናሓደረ ይኸብድ። ከም ወርቂ ሚዛን ረዚን እዩ።

መሪሕነት ሀ. ግ፣ ነተን ኣብ ውሽጢ ኢትዮጵያ ኣንጻር መስፍንነት ኢምብራጦርያን ደርግ ዝቃለሳ ዝነበራ ደሞክራሲያዊ ሓይልታት’ ውን ብዘይገላበጥን ቅኑዕን ኣመለኻኸታን፣ ካብ መጀመርያ ክሳብ መወዳእታ ምስቲ ጽባሕ-ጽባሕ ዝገላበጥን ከም ክንቲት ዝፈኩሰን መርገጺኡን ባህርን- ወያነ እናመዘነ እዩ ተንግዶ።

ሀውሓት፣ ንብሄራዊ ሕቶ ክምልስ ብ18 ለካቲት 1975 ብረታዊ ቃልሲ ክጅምር ከሎ፣ ንኣዝዩ ጸቢብ ኩርናዕ ሓሳባት እዩ መሪጹ። ስፍሓት ጠመተኡ ካብ ቅርኒብ ዓይኑ ዝርሕቕ ብዘይምንባሩ፣ ካብ መንቅሎኡ ባህሪ ዘይርገእነትን ዘይቀጻልነትን እዩ ነይሩዎ። እቲ ዘይቀውም መርገጺኡን ብኩነት ዝግዛእን ዝቀያየርን ባህሩ፣ እናሓደረ ከም ክንቲት ከፍኩሶ ግድን እዩ። ነዚ ዘብርሃልና ካብቲ ኣዝዩ ብዙሕ፣ ሓደሽሕዳዊት ኣልዒልና ንምጥቃስ መዛግብ ታሪኽ እንተ ገንጺልና፣ ነቲ ሓቂ እዩ ዝያዳ ዝኸ-ልዎ። ካብቲ ኣዝዩ ብዙሕ ውሑድ ምጥቃስ ከኣ ኣኻሊ እዩ።

…ኣብዚ ግዜ’ ዚ መሪሕነት ሀ. ግንባር ዝገበረትልና ሓገዝ ርኢና ብጣዕሚ ተሓጉሰና። ከምኡ ዝኣመስለ ሓገዝ’ ውን ከም ዘዩቅርጽ ንኣምን። …። ብተወሳኺ ብግንቦት 10 1968 ብኣቋጻጽራ ግእዝ፣ መሪሕነት ሀ. ግንባር ዝተዛረበታ ቃላት “ ዓሳ ካብ ባሕሪ ኣውጺእኻ ከም ዘይመውት ጌይርካ ንምትሓዝ ይከኣል እዩ። እንተኸነ ሓገዝና ከምኡ ክኸውን ኣይንደልይን። ዝብል ዓቢ ተስፋ ኮይናን ተጋድሎና ንቕድሚት ንኸግስግስ ብሞራል ክብ ኣቢልዎ ይርከብ። … ኣብ መወዳእታ መታን ሃንደበት ከይኮነኩም ሳሳ ምኣኸሉ ሓደስቲ ተጋደልቲ ንልእኽ ኣሎና። እዞም ሰባት’ ዚኣም ዘድሊ ወታህደራዊ ታዕሊም ክትህቡልና’ ሞ ብሓጺር እዞን ኣዕጢቕኩም ክትሰዱልና ሓደራ እብል።

” ዓወት ንጭቕን ህዝቢ ዓለም፣ ተ ሓ ህ ት (ተጋድሎ ሓርነት ህዝቢ ትግራይ)

ህዝባዊ ግንባር፣ ንወያነ ካብ ታተ እዩ ብኹሉ መዳያት እግሪ ከትክሎ ጽዒሩ። እቲ ዝሓሰበን ዝብሎን ከኣ፣ ንስለ ምድጋፍን ባዶ ምሕዝነት ዘይኮነ፣ ንርሑቕን ዘወውትን ዕላማ እዩ ዝጥምት። ደብዳቤታት ህወሓት ናብ ህዝባዊ ግንባር' ውን፣ ነዚ ዝተጠቐሰ ዝውክሉ እዮም። ካልኣይቲ ኣብነት' ውን ክንውሰኽ ንክእል።

በዚ መሰረት እዙይ በወገና ንገብሮ ዘለና ብረታዊ ፖለቲካዊ ቃልሲ ነዚ ሓይሊ እዙይ ንምዕጋት እኹል ኣይኮነን። ስለዙይ፣ እዚ ሸግር እዙይ ሸግር ናይ ኩላትና ስለ ዝኾነ፣ ምንም እኳ ህ. ግ. ሓ ኤ ብናይ ርእሰ ውሽጣዊ ጸገማት ብግቡእ እንተተረጎጠና፣ ዝዓቕማ ናይ ብረትን ጥይትን ቦምባታትን ናይ ፖለቲካዊ ደገፍ ክትገብሩልና፣ ነዚ ኣንጻር ኣድሓርሓርቲ ንገብሮ ዘሎና ናይ ዓወት ወይ ሞት ቃልሲ ከተባባፅ ንጸብ።

6 ሚያዝያ 1977 ዓ. ም
ብግእ ዝ 30/8/1969

ባህሪ ህዝባዊ ግንባር፣ ካብተን ዝርካቡ ትሕዝቶ ቊሩብ ቊራቦኡ፣ ከም ካብ ፍረ ስገም መቐሉ ዝሓድር ለጋስ ወሃቢ ገይረን ሂበን ከይበለ፣ ደጊፉዎም። ግን ነቲ ዝቐርበሉ ዝነበረ ናይ ሞላን ምስጋናን ቃና ገዲፉ፣ ሞራላዊ ግዴታኡ ስለዝኾነ ክቕጽል ምዃኑ ብምግላጽ ንሓዋሩ ደገፍን ሓይልን ዝኾኖም ሓሳባት እዩ ክሕግዞም ዘቐድም።

“...4ይ ምዱብ ኣኼባ ማእከላይ ሸማግሌ ህ. ግ. ሓ ኤ ምስ ኢትዮጵያ ዘለዎ ዲሞክራሲያዊ ምንቅስቃሳት ከደልድለሉ ዝግባኦ ምሕዝነት ብዓቢ ተገዳስነት ድሕሪ ምዝታይ ምስ ውድብኩም ዝጸንሐን ዘሎን ምትሕግጋዝ ዝያዳ ንምድልዳል፣ ዘድሊ ጸዕሪ ክግበር ብዘሕልፎ ናይ ለበዋ ውሳኔ መሰረት፣ በዛ መልእኽቲ እዚኣ ምሕዝነትናን ምትሕግጋዝናን ክብ ንምባል ቅሩባት ምዃንና ነረጋግጽ።

ዓወት ንሓፋሽ

ማ/ሸማግሌ
30/10/1978

እዚ ጽሑፍ እዚ፣ ኣብ ፈኩስ ሸክና ርእሲ ወያነ፣ መልእኽቲ ነይሩዎ። ሕቡር ቅልጽም ደርማስ ሓይሊ ምዃኑ፣ ዲሞክራሲያውያን ሓይልታት ኢትዮጵያ ካብ ጸቢብ ናብ ሰፊሕ፣ ካብ ብተናጸል ብስሙር እንተተጓዲዞን ጥራይ ዓወት ዝገብሩዎ፣ እምነት ህግ ነይሩ። ወያነ፣ ነዚ ሓሳብ እዚ ኣብታ ብ1979 ናብ መሪሕነት ህዝባዊ ግንባር ዝጸሓፉዎ ከምቲ ህ. ግንባር ዝመኸሮም ምፍጻሞም እትገልጽ ደብዳቤ ይንጸር እዩ።

...እቲ ምዕባለ ናይ 4 ዓመት ሓድሽ ዲሞክራሲያዊ ወያነ ህዝቢ ትግራይ ዝሓተቶ ቅድሚኡ ወርሒ ኣቢሉ ዝተኻየደ ቀዳማይ ውዱባዊ ጉባኤ ተሓህኤ ብዓወት ከም ዝተዛዘመ ነበረኩም። እዚ ድማ ውጽኢት ናይቲ ኣብ መትከል ተደሪኽና ብሓባር ዘካየድናዮ ህዝባዊ ወያነ ምኳኑ ኣየጠራጥርን። በዚ መሰረት ጉባኤና ኣብቲ ህልዊ ኩነታት ተደሪኹ ምስ ሰውራ ኤርትራ ዘለዎ ስትራቴጂያዊ ዝምድና ብዝያዳ ንምድልዳልን ናይ ሓባር ዕማም ንምክያድን ስለ ዝሓንጸጸ ምስቲ ብወከልቲ ወያነ ኤርትራ ተመስሪቱ ዘሎ ላዕለዋይ ፖለቲካ መሪሕነት ተራኪቡና ንክንዛተየሉ ለበዋ ነቕርብ።” ይብሉ።

ህዝባዊ ግንባር ግን ቡቲ ዘይቅየር መርገጺኡ፣ ወያነ መገዲ የማን ክሕዝን ተጓዲዞ ክዕወት፣ ካብ ጸቢብ አመለካኸታ ክናገፍ ብዓለም ብስለት ከቃልሶ ፊቲኑ። አብታ ናብ 1ይ ውዱባዊ ጉባኤ ተ.ሓ.ህ.ት ዝለአኻ ደብዳቤ' ውን ኣድማሶም ከስፍሖ ጸዊዑ።

“... ህዝቢ ኢትዮጵያን ህዝቢ ኤርትራን ኣጸቢቑ ጂኦግራፊያዊ ስትራቴጂ ናይ ሓባር ደርባዊ ረብሓን ጥቕምን፣ ናይ ሓባር ፋሽሽታዊ ደርባዊ ጸላኢ ስለ ዘለዎም፣ ኩሎም ኣብ ኤርትራን ኣብ ኢትዮጵያን ዘለዉ ናይ ምግብጋብ ሓይልታት፣ ኣብዚ ከባቢ እዚ ሓርነትን ፍትሕን፣ ሰላምን ግስጋስን፣ ዲሞክራሲን ንምምጻእ፣ ኣብ ኣህጉራዊን ሃገራዊን ጽፍሒታት ስሙር ግንባር ንክምስረት ታሪኻዊ ተልእኾኦም ስለ ዝኾነ፣ ነዚ ኣብ ግብሪ ክትርጉሙ ሰውራዊ ጸውዒትና ነቕርብ።”

4 ሰኅተት 1979

ክቡር ሰብ ክቡር ሓሳብ እዩ ዘመንጭው። እቲ ዘምጽኦ ኣረኣኢያት ከኣ፣ ብግዜ ዘይበልዩ ኪዳን ሓይሊ ይፈጥር። ተ. ሓ ህ ት ግን፣ ኣብ ሓሳብን ሓይሊ ሓሳብን ዝምራሕ ገዲፎም፣ ነቲ ንለውሃት ህዝባዊ ግንባር ብዝከኣለካ ምምዝማዙ ዝብል ፈሊጦም ተመርኩሶም ኣብ ነገራዊ ደገፍን ሓገዝን እዮም ከይረብረቡ ዝሓቱ። ካብቲ ብዙሕን እንተላይ ዓይነታዊ ጠለብ ወያነ ካብ ህ. ግ፣-

ኣቕዲምና ወያኔ ሰላምታ ነቕርብ። ካብዚ ቀጺልና ካብ ህግሓኤ ክግበረልና ንደልዮ ናይ ዕጥቂ፣ ሓገዝ፣ ዓይነትን ብዝሕን ንዝርዝር። ኣብዚ ተጠቂሱ ዘሎ ብዝሕን ዓይነትን ነቲ ሜዳ ህወሓት ዝደልዮ ሚዛን ዝደረሽ እምበር ናይ ህግሓኤ ትሕዝቶን ናይ ትራንስፖርት ጸገምን ኣብ ግምት ዘየእተወ ምዃኑ፣ ኣቕዲምና ክንገልጽ ንፈቱ።-

ብረት፣---ካላሽን ካብ 200 ንላዕሊ፣ - ሲማኖቭ ካብ 300 ንላዕሊ፣-ኣቶማቲክ ዘይኮነ ብረት (ቕኮዝ ንንዴ) ካብ 500 ንላዕሊ፣ - R p G - 5፣ - እግሪ ናይ ግሬኔቭ -5 ጥይት፣ - ካላሽን ካብ 300,000 ንላዕሊ፣ - M14 -100,000፣ - ቕኮዝን ንንዴን 50,000፣ - M1-50,000 ቁምቡላታት፣ -ናይ ኢድ, ሰምባ- ካብ 300 ንላዕሊ፣ - RPG (7)- 100 ሮኬት፣ - RPG (2)- 50 ሮኬት 4 ፣

እንተተረኺቡ ራድዮን ክሻፋን ክፉፍን

ብተወሳኺ፣ ምስ ህግሓኤ ተዓቂቡ ካብ ዝነበረ ዕጥቂ እዚ ዝስዕብ ክንወስድ ንደሊ። ክላሽን -60፣ ሲማኖፍ- 13፣ ቕኮብ- 18፣ ንንዴ- 35፣ - RPG (7)-1 ምስ 8 ቁምቡላ፣ ነቶጉቲ ናይ መኪና-200።

ግደይ ዘርኣጽዮን
ም/አቦ ወንበር
10/6/79

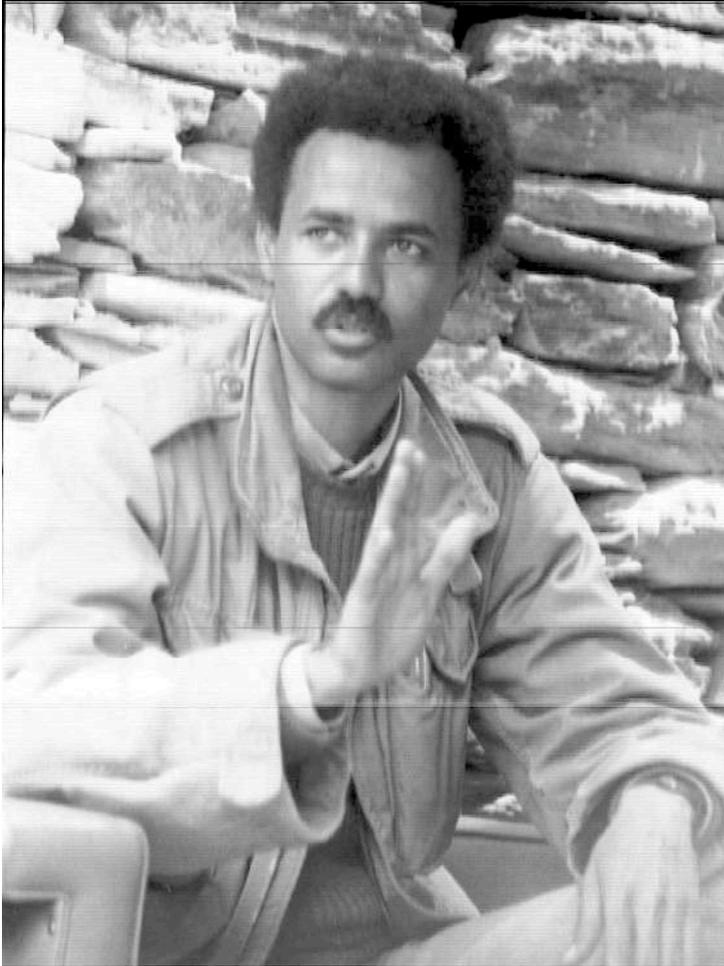

ወያነ፣ እናሐደረ ናብቲ ዝተበገሰሉ ጸቢብ መንቅሎ ምስ ኣንቀደ፣ ህዝባዊ ግንባር፣ ሕብረት ምስ ደሞክራሲያውያን ሓይልታት ክገብር ደጋጊሙ’ ዩ ጸዊዑ። ጸውዒት ንምምስራት ምሕዝነታዊ ግንባር ምስ ኣብ ኢትዮጵያ ዝርከቡ ደሞክራሲያውያን ሓይልታት ካብቲ ንወያነ ንምምእዛን ዝህቦ ዝነበረ ሓበሬታ’ ዩ። ካብቲ ብዙሕ፣-

“ቀርኒ ኣፍሪቃ፣ ቅሳነት ዝሰኣነ ዞባ ምኃኑ፣ ጠንቂ ዘይቅሳነቲ ስቅያት ህዝቢታት መሰፍሕፍሕን ዓብላልን ዕላማ ስርዓት ኣዲስ ኣበባን ምስ ዝቃደ ናይ ዓለም ሓያላን ጎባጢ እስትራቴጂታትን ምኃኑ፣ ቃልሲታት ህዝቢታቱ ምእንቲ ኪዕወት፣ ዝተመሓላለኹ ጉዕዞ ብጽንዓት ኪሰግር ከምዘለዎ፣ ሓደ ካብ ረዳሒታት ዓወቱ ከኣ ምትራር ምሕዝነት ቃልሲ ህዝቢታት ምኃኑ፣ ነዚ ምሕዝነት እዚ ንምልሕላሕ ዝውሰድ ፖሊሲታት ዝኾኑ ዓበይቲ ኣደናቂን ዝመስል መደረታት ይግብረሉን ግጉይ ምኃኑ፣ ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ኣብ ቀረባ እዋን ኣብ ዘውጽኦ መተሓሳሰቢ ኣረጋገጹ ነይሩ።

“...እቲ ጸውዒት ሓድሽ ኣይኮነን። ሓድሽ ጠለብ ኣይኮነን። ሓድሽ ድሌት’ ውን ኣይኮነን። ምስ ግዜ ዝቀያየር ሕቶ’ ውን ኣይኮነን። ናይ ታሪኽ ግድነት እዩ። ብዘይ ምሕዝነትን ምትሕግጋዝን ናይ ኩላቶም ደሞክራሲያውያን ሓይልታት ናይዚ ከባቢ መሰፍሕፍሕ ሕልሚታት ስርዓት ኣዲስ ኣበባ መዋድይቲ ናይ ዓለም ሓያላን መኪትካ፣ ናይ ከባቢና ምርግጋእን ሰላምን ኣምጺእካ፣ ህዝቢታትና ኣብ ራህዋን ምትሕግጋዝን ግስጋስን ከም ዝነበር ምግባር ዘድሊ መስዋእቲ ስለ ዝሓትት።”

4/2/1979
ተጋዳላይ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ህ. ግ፣

ንኹሉ እቲ ጸቢብ ብስም ብሄራት ዝካየድ ኣድሓርሓሪ ምንቅስቃስ ኣብ ኢትዮጵያ ይቕበሎ ኣይነበረን። ነዚ ኣመለኻኸታ ንምዕባይ’ ውን ኣያል ጸዕሪ ኣካይዱ እዩ። ደብዳቤታት ወያነ’ ውን ዝምስክሮ ሓቂ እዩ።

“...ቅድሚኡ ሕዚ፣ ኣብ መንጎ ህዝብናን ህዝቢ ኤርትራን ዘሎ ርክብ ብምርኣይ ኣህጉራዊ ሰውራዊ ግብእኩም ብምፍጥ ንገድልና፣ ብዝገበርኩምዎ ኣገዝ ብስም ህዝብና ነመስግነኩም። ብፍላይ ድማ ብዛዕባ ገድልና ዘድሊ ጸንዓት ንምግባር ተጋዳላይ፣ ተጋዳላይ የማነ (ጃማይካ) ስለ ዝለኣኸኩምልና፣ “ናይ ገድልና ትሕዝቶ ንኸፍልጥ ረዲኡና ኣሎ” ኢልና ንኣምን። ብዛዕባ ገድልና ድማ ብዝበለጸ ምሳኸ-ም ንምርድዳእን ንምዝራብን ብስም ገድልና ተጋዳላይ ስሑልን ተጋዳላይ ስብሓትን ወኪልና ልኢኸና ኣለና።

ምስ ገድላዊ ሰላምታ
ክፍሊ መሪሕነት
19/8/1975 ግእዝ

ሀ. ግ፣ ንተጋደልቲ ወያነ፣ ብቋንቋ ግብሪ' ዩ አሰልጢንዎም። ምሂሩ ግን ምሂረ አይብልን። ንገለ ካብቲ ባዕሎም አባላት ፖሊት ቢሮ ዝሰድዎ ዝነበሩ ቃል ምስጋናን ጸብጸብን ምርኣይ ግን ንክብደት ናይቲ ባህሪ ጥራይ እዩ ዘርእየና ።

አብ ክፍለ ስርሓትኩም ዘድሊ ትምህርቲ ንኸወሰዱ ዝመረጽኩም ብጸት ጠርኒፍና ንሰዶም አለና። 1 ናይ ሃንደሳ ትምህርቲ ዝማሃሩ 23 2 ናይ ቦጠሎኒ ሕክምና ዝማሃሩ 36 3 ናይ ሰእሊ ትምህርቲ ዝማሃሩ 2 (ሓዲኡ ንመምህርነት) 4 ናይ ራሕባ ትምህርቲ ዝማሃሩ 23 ብዝተረፈ እንተተኸኢሉ ድማ ናይ ታይፒንግ (ትግርኛ) ትምህርቲ ዝማሃሩ 6-7 ብጸት ንኸመሃሩልና መሪጽና ሰዲድኩም አለና።

30 ግንቦት 1981

ኩሉ መዳያዊ ደገፍን ሓገዝን ሀ. ግ. ንተጋደልቲ ወያነ፣ ዓሳ እናጀለበ ዘይኮነ ዝምግብ፣ ምግፋፍ ዓሳ ዝምህርን፤ ቀንዴል ማዕዶ አርእዩ ቀንዴል ፍልጠት ዘጨብጥን ኢዩ። አብቲ ብምክንያት 2 ለካቲት 1983 ዝሰደዶ መልእኽቲ' ውን፣ ገይረ አበርኪተ ከይበለ፣ ናብ ራእይ ዜተኮረ መልእኽቲ ኢዩ ሰዲዱ ሀ. ግንባር።

ንቃልስኹም እናደገፍናን ነቲ አብ ዝሓለፈ 7 ዓመት ዘካየድኩምዎ መሪር ናይ ቃልሲ ዓወታት እናሞገኑናን፣ ሕጂ' ውን ብምክንያት 8ይ ዓመት፣ ንዝሓለፈ ተመክሮኹም ገምጊምኩም ንዝተሓፍሰ ዓወታት ዓቂብሉ፣ እዚ ሕጂ ዘሎ ወራር' ውን ከም ኩሎም ናይ ቅድሚ ሕጂ ከም ዝፈሸል እናረጋገጽና፣ አብ ጎኒ ተካይድዎ ዘለኹም ቃልሲ ምጂንና ደጊምና ነረጋግጽ።

እናሐደረ ዝፈኩስ ባህሪ ወያነ፣ ንቅነዕ መሪሕነት ህ.ግ ብግብሪ እናተግዘበን ደገፍ እናለመን፣ ዝገላበጥ መርገጺ እዩ ተኸቲሉ። ገለ ካብኡ ህ.ግ፣ ንኢቻልቦ ህዝቢ ኢትዮጵያውያን ከስምር ይፍትነሉ ኣብ ዝነበረ እዋን፣ ወያነ ዝወስዶ ዝነበረ ተናኻሲ መርገጺ እዩ።

ብምኸንያት መበል 23 ምጅማር ብረታዊ ቃልሲ

... ህዝቢ ኤርትራ ህግ፣ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ዓለም ካብ ዝካየዱ ዘለዉ ብረታዊ ቃልሲታት እቲ ዝነውሐ ጥራይ ዘይኮነስ እቲ ዝኸፍኡ ውን ኢዩ። እቲ ዝሓለፈ መከራ ዝመጣጠን ናይ ሞራል ይኹን ናይ ማተርያል ኣገዝ ከይረኸበ ክሳብ ክንድዚ ተሪፍ ዝተቻለሰ ህዝቢ ኤርትራ ኣራ ናይ ምውጻእ ድልዎቲ ንኸወውቶ ዘለዎ ውፋይነት ፈተውቲ ሰላም ክርድእዎ ይግባእ ...

ዝብል ቃል እኳ እንተ ኣስምዐ፣ ወያነ ዝምድናታቱ ኣብ ስልቲ፣ ርክባቱ ኣብ ረብሓ እምነት፣ ኣብ መትከል ስለዘይነበረ ግን ደልዲል ኢሉ ኣብ ዝኣምነሉ ወቕቲ ነቲ ህ.ግንባር ሕብረት ደሞክራሲያውያን ኣይልታት ንምፍጣር ዝገብሮ ዝነበረ ጸዕሪ ብምንጻግ ኣብ ልዕሊ ህ.ግንባር ክዘምት ተራእዩ። ህ.ግንባር ሽዑ ውን ልቢ እዩ ኣዕቢዩ።

“ኣብ መንጎ ህግኣኤን ህውሓትን ዝነበረ ዝምድናን ምድግጋፍን ጨሪሱ ጠጠው ምባሉ ኣብ ናይ ክልቲኡ ህዝቢታት ቃልሲ ክፈጥሮ ዝኸእል ኣሉታዊ ጸቕጢ ኣናኣኢስካ ዝርኣ ኣይኮነን። ነዚ ንምውጋድ ንኸልተና ወገን ማዕረ ኣላፍነትን ምንቅስቃስን ከም ዝሓተና ጽነዕ እምነትና” ዩ።

ብርግጽ ንኸልተኦም ውድባት ዝፈላለዩ ዓበይቲ ናይ ኣረኣኢያን ኣሰራርሓን ነጥቢታት ኣለዉ። ብዲሞክራሲያዊ ናይ ቃልሲን ናይ ኣደነትን ኣገዳስነትን ግን ክልተኦም ውድባት ንኸደጋገፉ ይኹን ንዝምድናኦም ንኸደልድሉ ዝኸእል ወድግዊ ኩነታት ኣሎ ኢልና ንኣምን።

21 ታሕሳስ ‘85

ህዝባዊ ግንባር፣ ነቲ ኣብ ጽላሎት ተሰቐሉ ክብርኽ ዝህቅን ኣይሊ ወያነ በቲ ልሙድ ባህሪ ረጊኡ ጥራይ እዩ ዝከተታሎ። እቲ ልምዲ ስለ ዘጽንዖ ኣይሕድሶን። ወዲ ዱሙ ነይገድፍ ግብረ እሙ እዩ። ወያነ ኣብ ከምዚ ኩነት ነቲ እግሪ ዘትከሎን ኣብ ውሽጢ ዓለም ዘፍለጠን ህ.ግንባር ጋግዶ ድሕሪ ሕጂ ዝምድና ክግበር እንተኾይኑ እዞም ቅድመ ኩነት ንእዝዛኻ ክብል ተሰሚዑ፣

... ናይ ሰላም ሃዋህው ንኸህሉ ህግኣኤ ክገበሮ ዝግባእ፣ - ንህውሓት ኣፍቂዱን መምርሒኡን ኣኸበሩን ጥራይ ዕጡቓቱን ኣባላቱን ብሓራ መሬት ከሕልፍ ይኸእል - ኣብ ትግራይ ወተሃደራዊ ስርሒት ክገብር፣ ብቐጻልነት ሰራዊቱ ከቐምጥ፣ ፕሮፖጋንዳዊ ስራሕ ከካይድ፣ ክውድብ፣ ከዕጥቕን ኣይፍቀድን።

-ኤርትራውያን ናብ ትግራይ ክኣትው ይኸእሉ። ናይ ህ. ግ. ሓ. ኤ ወረቓት ግን ናብ ኩሉ ሓራ መሬት ትግራይ ዘይበጽሕ ምኃኑ ይፈልጥ።

ህወሓት
ግንቦት1986

ወያነ፣ ትርክ ምርኪ ብምምእራር ክዕው ቅድሕ ክብል ምባሉ ንህ. ግ. ኣየገረሞን። ተራሩ ዝቐጽል መርገጺ ኣይኮነን። ወያነ ገለ ብ ዝደለየሉ፣ “ክንብል በለ እምበር ኣይተኻዕወን” ብምባል ካብቲ ቁይቋ ናብ ዕርቂ ክንዩ ኣይሓንኸን እዩ። ክንቲት ከመይ ኣቢሉ ክረዝንን ክሓፍርን!

ብኣንጻሩ መልእኽቲ ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ንህዝቢ ትግራይን ንመሪሕነትን መሰረታትን ህወሓት ግን ከም ልማዱ ርጉእ ረዚን እዚ እዩ ነይሩ።

ህወሓት ብቐጻሊ ፍልልያት ኣለና ካብ ምባልን ንፍልልያት ሃሰው ምባልን፣ ፍልልያትና ነቃልሕ ካብ ምባልን ምቕላሕን ኣይግረፈን። ናይ ግድን ፍልልያት ኣለና እንተተባህለ’ ውን፣ ሕሳብ ናይ ምዕጻው ግድነት ኣይህሉን። ምክንያቱ፣ ኣረኣኢያታት ህግ፣ ናይ ሓደ ርእሱ ዝኸኣለ ህዝቢ ቃልሲ ዝውክልን ዝመርሕን ግንባር ኣረኣኢያታት እምበር፣ ምስ ሓደ ካልእ ርእሱ ናይ ዝኸኣለ ብተምሳልን ተጣባቂ ክኾኖ ግድን ስለ ዘይኮነ። ህወሓት ምስ ህግ፣ ኣሎ ንዝብሎ ናይ ኣረኣኢያታት ፍልልይ ንምድቃስ ወይ ሕሳብ ንምዕጻው፣ ጽቡቕ ጎብኝነት ኣብ ምክያድን፣ መተካእታ ህግ ዝኾኑ፣ ደሞክራሲያውያን ወይ እስትራተጅያውያን ዝበሃሉ መሓዙ ምፍጣርን ዝገበሮ ፈተነታት፣ ብዘይካ ምቕሕሓርን ምርሕሓቕን መሓጎሲ ደርግን ኩሎም ተሓባበርቱን ትምክሕተኛታት ተጣባቂቲ ኢምብራጦርያ ኢትዮጵያ ምኃን ካልእ ውጽኢት ከም ዘይነበሮ ኩሉ ዝፈልጦ እዩ።

ህወሓት ቦቲ ሓደ ህ. ግ. ከተሓጋዝን ብሓባር ክሰርሕን እናጸውዐ ቦቲ ካልእ ብዛዕባ ንህዝቢ ኤርትራ ዝገበሮ ሓገዝ ክጀሃር ብናይ ሽምጦጣ ቋንቋ ድማ ህ. ግ. ንፍትሓዊ ጉዳይ ህዝቢ ኤርትራ ብሽምግልናን ብምምሽኽኻንን ክፈትሖ ከም ዝደሊ እናኣምሰለ ምቕራቡ የስደምም ጥራይ ዘይኮነ፣ ነቲ ናይ ምትሕግጋዝን ናይ ሓባር ስራሕን ጸውዒት ትርጉም ኣልቦ ከም ዝገበሮ ኣየጠራጥርን። ህዝባዊ ግንባር ሕጂ’ ውን ከም ወትሩ ኣብ ቁይቋ ኪኣቱ ኣይደልይን። ግብሩን ስርሑን፣ ሓቀኛ ሕሉፍን መጻኢን ታሪኹ ባዕላቶም ክምስክሩ ስለዝኸእሉ።

ኣይሊ ወያነ ጉድል ኣብ ዝብለሉ ነቲ ጽሓይ ሃሪሙ ዘየንቀጸ ቃሎም ርስዕ ኣቢሎም፣ በታ ናይ ወትሩ መናዚቶም “ክምብል በለ እምበር ኣይተኻዕወን” ንምባል ግዜ ኣየጥፍኡን እዮም። ወያነ፣ ክንድዝኾነ፣ ቅድመ ኩነታት ከቐምጥን ከገብዕብዕን ከም ዘይጸንሑ፣ ምስ ተሸገሩ ቃንኦም ብምልጥጥ እዚ ደብዳቤ ናብ ህ. ግንባር ልኢኹም።

“ ... ክሳብ ሎሚ ንደብዳቤታትና ኣወንታዊ ይኹን ኣሉታዊ ምላሽ ኣይበጽሓናን። ደጋጊምና ከም ዝኣወጅናዮን ኣብ ዝጸሓፍናልኩም ደብዳቤታት ከም ዝገለጽናዮን ናይ ክልቲና ውድባዊ ናጽነትን ረብሓን ዝሕሉ ርክብ ኣብ መንጎ

ክልቲና ክህሉ ኩሉ ሻዕ ካብ ምጽግር ዓዲ ኣይንውዕልን። ብወገንና ናይ ክልተና ምድግጋፍ፣ ኣብዚ እዋን እዚ “መተካእታ ዘይርከቦ እዩ” ኢልና ስለ ንኣምን ሕዚ’ ውን ምትሕግጋዝ ክንገብር ንዕድመኩም።

10/8/87

ህግ፣ ቅድሚ ምዝራቡ ክልተ ሳዕ ዝሓሰብ፣ ቅድሚ ምውሳኑ ኣዳቂቕ ዝምርምር ባህሪ ስለ ዝነበር፣ ነቲ ዝገላበጥ ቃልን ግብርን ወያነ ኣዋህሊሉ ብርግኣት ጥራይ እዩ መሊሱሎም።

“ናይ ታሕሳስ መልእኽትኹም በጺሑና። ብሓጺሩ ብኣዋጅ ከም ዘብራህናዮ፣ ህግኣኤ ምስ ህ. ወ. ሓ. ት ኣብ ቈይቑ ክኣቱ ድልየት የብሉን። ናብ ናይ መልእኽቲታት “ ከምዚ ኢልናዮም። ከምዚ ኢሎሙና’ ውን ክንኣቱ ኣይንደልን። ኣብ ናይ ክልተኡ ህዝቢታት ቃልሲ ኣሉታዊ ጸቕጢ ኪፈጥር ዝደሊ መን ምጅኑ ግዜን ግብርን ባዕሉ ከብርህ’ ዩ።

... ዘደኑሊ ምዕባለን ምጉናጽን ከስዕብ ዝኸእል ዝበልኩም ጉዳይ ዶብን ንግድን ናይ ህ. ግ. ሓ. ኤ ኣብ ትግራይ ዝግበር ናይ ተዓለምቲ ኣወሳሰዳን ኣገባብን ንምጉናጽ ምስምስ ምድላይ ጥራይ እዩ። ህ ግኣኤ ኣብ ምጉናጽ ክልተኡ ህዝቢታትን ውዳባትን ረብሓ ስለ ዘይብሉ ድማ፣ ብዝኾነ ይኹን ምኽንያት ናይ ምጉናጽ ምዕባለ ከይመጽእ፣ ደረት ብዘይብሉ ብትዕግስቲ ክሰርሕ እዩ።

ፖ/ቤ/ጽ ህ.ግ.ሓ.ኤ
04 02 86

ብርግጽ! እቲ ቅድሚ ርብዒ ዘበን፣ ዝጠመቶን ዝኣመቶን፣ ዝሓሰቦ ዝበሎን፣ ዝነበሮን ዝሓለፎን፣ ዝተጓዕዞን ዝሰገሮን መገዲ፣ ኣብ ስብርባር ደቓይቕ፣ ነዚ ሓይሊ ምስትውዓልን ኣስተብህሎን ምዞን ርግኣትን ጥራይ ኢዩ ዘርእይ። ጉዳያት ይኸበዱ ይፍኩሱ፣ መድረኻት ይቕለሉ ኣይቀየረን። ወያነ ክገላበጥን ከም ክንቲት ክፈኩስን ከሎ ህ. ግ. ኣብ ደረጃ ኣይወረደን። ወያነ ከም ክሊማ ብንፋስ ክብ ለጠቕ ክብል ከሎ፣ ንህ. ግንባር ክዝልፍ ናይ ራድዮ ፕሮግራም ሰዓታቱ “ሰቕታ ወርቂ’ ዩ” ጥራይ ኢሉ’ ዩ መሊሱሎ። ኣብታ ብኢድ ተጋዳላይ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ዝተጸሕፈት ኣዋጅ ከኣ፣ “ናይ ህዝባዊ ግንባር ትም ምባል ትም ኪብል ስለ ዝመረጸ ጥራይ እዩ”!

ኣብዚ ዝሓለፈ ኣዋርሕ ህውሓት ምስ ህግ ብዛዕባ ከማዕብሎም ዝደልዩ ፍልልያት ቀንዲ ውራይ ኮይኑ፣ ዘመተታት ከካይዱ ከም ዝጸንሑ ንኹሉ ብሩህ እዩ። እዚ ዘመተታት’ ዚ፣ ብዘይካ ዝምድና ክልቲኡ ውድባት ምብልሻውን ድሑር ስምዒታት እናበራብረ ምሕዝነት ቃልሲ ህዝቢታት ምልሕላሕን፣ ፍሱሓ ጸላእትን ምጅንን መወዳእታ ከም ዘይህልዎ ዝኾነ ሰብ ክቕሸሸ ኣይግባእን። ትሕዝቶ፣ መበገሲ፣ ደራኽን ዕላማን ናይዚ ዘመተ እዚ፣ ብግዜ ኪንጸር እዩ። ህግ፣ ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ትርጉም ኣልቦ ቈይቑ ኣትዩ፣ ግዜን ጸዓትን ናብ ዘይመዓላኡ ከባኸን ቁሩብ ከምዘይኮነ ማለት፣ ትም ምባል ስለ ዝመረጸ’ ምበር ዝበሃል ሓርቢቱዎ ወይ ስኢኑ ከምዘይኮነ እናፈለጠ፣ ንኹሎም ተጋደልትን ህዝቢ ኢትዮጵያን፣

ኣብቲ ቀንዲ ናይ እዋንና ጉዳያትን ኣንጻር ቀንዲ ጸላኢ ናይ ህዝቢታትና ጥራይ ከተኩር የተሓሳሰብ።

ሀ. ግ. ከም ወርቂ ሚዛን፣ ኣብ መስፈር ግዜ፣ እናሓደረ ክደምቕ፣ ክሕይል፣ ክኸብድን ክትርጎምን ጥራይ ብምርኣዮ፣ ንፈተውትን ጸላእትን፣ ናይ ህዝባዊ ግንባር ሓሳባት፣ ድምጺ መገዱን ጉዕዞኡን፣ ቃሉን መግለጺኡን፣ ጠመቱን ርእየቱን ሓቀኛን ብግብሪ ከም ዝትርጎም ጥራይ እዩ ተረጋጊጹ። ወያነ ከም ክንቲት ኣብ መርገጺኡን ቃሉን እናሓደረ ክገላበጥን ክፈኩሩን ከሎ፣ ህግ ግን ወትሩ ከም ወርቂ ሚዛን እናተኸፈለን እናኸበደን ይነብር።